ROZSUDOK VŠEOBECNÉHO SÚDU (tretia komora)

z 18. decembra 2009 *

V spojených veciach T-440/03, T-121/04, T-171/04, T-208/04, T-365/04 a T-484/04,

Jean Arizmendi, bydliskom v Bayonne (Francúzsko), a ďalších 60 žalobcov, ktorých mená sú uvedené v prílohe, v zastúpení: vo veci T-440/03 J.-F. Péricaud, P. Péricaud a M. Tournois, a vo veciach T-121/04, T-171/04, T-208/04, T-365/04 a T-484/04 J.-F. Péricaud a M. Tournois, advokáti,

žalobcovia,

ktorých v konaní podporuje:

Chambre nationale des courtiers maritimes de France, so sídlom v Paríži (Francúzsko), v zastúpení: J.-F. Péricaud, advokát,

vedľajší účastník konania vo veci T-440/03,

* Jazyk konania: francúzština.

proti

Rade Európskej únie, v zastúpení: pôvodne J.-P. Jacqué a M. Giorgi Fort, neskôr F. Florindo Gijón a M. Balta, splnomocnení zástupcovia,

a

Európskej komisii, v zastúpení: X. Lewis a vo veci T-121/04, X. Lewis a B. Stromsky, splnomocnení zástupcovia,

žalovaným,

ktorých predmetom je návrh na náhradu škody podaný podľa článku 235 ES a článku 288 druhého odseku ES, smerujúci k zaviazaniu Spoločenstva na zaplatenie škôd spôsobených zrušením monopolu združenia sprostredkovateľov — tlmočníkov a kormidelníkov,

VŠEOBECNÝ SÚD (tretia komora),

v zložení: predseda komory J. Azizi (spravodajca), sudcovia E. Cremona a S. Frimodt Nielsen,

tajomník: T. Weiler, referentka,

so zreteľom na písomnú časť konania a po pojednávaní z 30. júna 2009,

vyhlásil tento

Rozsudok

Právny rámec

1 Článok 4 bod 17 nariadenia Rady (EHS) č. 2913/92 z 12. októbra 1992, ktorým sa ustanovuje Colný kódex spoločenstva (Ú. v. ES L 302, s. 1; Mim. vyd. 02/004, s. 307), definuje colné vyhlásenie ako úkon, ktorým osoba prejavuje stanovenou formou a spôsobom vôľu, aby bol tovar prepustený do navrhovaného colného režimu.

2 Článok 4 bod 19 nariadenia č. 2913/92 definuje predloženie tovaru colnému úradu ako oznámenie colným orgánom stanoveným spôsobom, že tovar sa nachádza na colnom úrade alebo na akomkoľvek inom mieste určenom alebo schválenom colnými orgánmi.

3 Článok 5 nariadenia č. 2913/92 stanovuje:

„1. Za podmienok ustanovených v článku 64 odsek 2 s výnimkou predpisov prijatých na základe článku 243 odsek 2 písmeno b), si môže každá osoba v konaniach pred colnými orgánmi stanoviť zástupcu, ktorý môže vykonať všetky úkony a formality ustanovené colnými predpismi.

2. Zastúpenie môže byť:

— priame, pri ktorom zástupca koná v mene a v prospech inej osoby, alebo

— nepriame, pri ktorom zástupca koná vo vlastnom mene, ale na účet inej osoby.

Členské štáty môžu na svojom území obmedziť právo podať colné vyhlásenia:

— v priamom zastúpení, alebo

— v nepriamom zastúpení,

a to tak, že zástupca musí byť colným zástupcom, ktorý vykonáva svoju podnikateľskú činnosť na území daného členského štátu.“

4 Článok 64 nariadenia č. 2913/92 stanovuje:

„1. S výnimkou článku 5 môže colné vyhlásenie podať každá osoba, ktorá môže príslušnému colnému orgánu predložiť predmetný tovar alebo zabezpečiť jeho predloženie so všetkými dokladmi, ktorých predloženie je nevyhnutné pre uplatňovanie predpisov upravujúcich colný režim, do ktorého je tovar navrhovaný v colnom vyhlásení.

2. Avšak,

a) ak vyplývajú z prijatia colného vyhlásenia pre určitú osobu zvláštne povinnosti, môže byť colné vyhlásenie podané iba touto osobou, alebo na jej účet…“

5 Článok 38 ods. 1 nariadenia č. 2913/92 uvádza:

„Osoba, ktorá tovar prepravila na colné územie spoločenstva, je povinná ho prepraviť bez zbytočného odkladu a prípadne po ceste určenej colnými orgánmi a v súlade s ich pokynmi:

a) na colný úrad určený colnými orgánmi alebo na akékoľvek iné miesto určené alebo schválené týmito orgánmi; alebo

b) do slobodného pásma, ak sa tovar má doviezť do tohto slobodného pásma priamo:

— vodnou alebo vzdušnou cestou, alebo

— po súši bez toho, aby prešiel inou časťou colného územia spoločenstva, ak je časť hranice slobodného pásma totožná so suchozemskou hranicou medzi členským štátom a treťou krajinou.“

6 Článok 40 nariadenia č. 2913/92 vo svojom znení uplatniteľnom na predmetnú vec stanovuje:

„Tovar, ktorý bol podľa článku 38 odsek 1 písmeno a) prepravený na colný úrad alebo na iné miesto stanovené alebo schválené colnými orgánmi, predloží colným orgánom osoba, ktorá tovar na colné územie spoločenstva prepravila alebo prípadne osoba, ktorá preberá zodpovednosť za prepravu tohto tovaru po jeho vstupe na toto územie.“

7 Článok 43 nariadenia č. 2913/92 vo svojom znení uplatniteľnom na predmetnú vec uvádza:

„S výhradou článku 45 je na tovar predložený colným orgánom podľa článku 40 potrebné podať predbežné colné vyhlásenie.

Predbežné colné vyhlásenie sa podáva súčasne s predložením tovaru colným orgánom. Colné orgány však môžu určiť lehotu na podanie tohto vyhlásenia, ktorá uplynie v prvý pracovný deň nasledujúceho po dni, kedy bol tovar predložený colným orgánom.“

8 Článok 44 nariadenia č. 2913/92 vo svojom znení uplatniteľnom na predmetnú vec uvádza:

„1. Predbežné colné vyhlásenie sa podáva na tlačive, ktoré zodpovedá vzoru stanovenému colnými orgánmi. Colné orgány však môžu povoliť použiť ako predbežné colné vyhlásenie akýkoľvek obchodný alebo úradný doklad, ktorý obsahuje náležitosti nevyhnutné na identifikáciu tovaru.

2. Predbežné colné vyhlásenie môže byť podané:

a) osobou, ktorá tovar prepravila na colné územia spoločenstva, alebo prípadne osobou, ktorá prevzala zodpovednosť za prepravu tovaru po jeho vstupe na toto územie; alebo

b) osobou, v ktorej mene konali osoby uvedené v písmena a).“

Skutkový stav

Pôvodné postavenie námorných sprostredkovateľov

História a povaha postavenia námorných sprostredkovateľov

9 Vo francúzskom obchodnom zákonníku (ďalej len „obchodný zákonník“) má združenie sprostredkovateľov — tlmočníkov a kormidelníkov (ďalej len „námorní sprostredkovatelia“) zmiešané postavenie s postavením štátneho úradníka, ktorý má výhradné právo na výkon niektorých úkonov, a s postavením obchodníka.

10 Toto postavenie vyplýva z vôle francúzskeho zákonodarcu chrániť zahraničných kapitánov neovládajúcich francúzštinu, ako aj francúzskych kapitánov pred sprostredkovateľmi uplatňujúcimi prehnané ceny.

Dôsledky zmiešaného postavenia námorných sprostredkovateľov

— Všeobecný rámec príslušných práv a povinností

11 Z postavenia obchodníkov a štátnych úradníkov námorných sprostredkovateľov vyplýva množstvo práv a povinností (ďalej len „prednostné právo“).

12 Postavenie obchodníka si vyžaduje vedenie účtovných a obchodných kníh, uplatňovanie právnej úpravy o konkurze a zákaz združovania sa v občianskych združeniach.

13 Postavenie štátneho úradníka, ktoré vyplývalo z článku L-131-1 a nasl. obchodného zákonníka, predpokladalo vymenovanie výnosom francúzskeho ministra dopravy a výkon práv a povinností na trhu určenom zákonodarcom.

14 Článok L-131-2 obchodného zákonníka stanovoval:

„[Námorní sprostredkovatelia] sprostredkovávajú prenájom, okrem toho majú v prípade sporov podaných na súdy výlučné právo prekladať vyhlásenia, dohody, nákladné listy, zmluvy a všetky obchodné akty, pri ktorých je potrebný preklad; nakoniec majú výlučné právo konštatovať hodnotu nákladu alebo nájmu za loď.

V obchodných sporoch a pre colnú správu sú jedinými tlmočníkmi pre všetkých cudzincov, majiteľov lodí, obchodníkov, posádky lodí a ostatných osôb z oblasti námorníctva.“

— Vecná pôsobnosť prednostného práva

15 Námorní sprostredkovatelia v rámci svojho prednostného práva vykonávali dve rozdielne úlohy týkajúce sa jednak predkladania formalít požadovaných od colných úradov a/alebo správcov prístavu a jednak funkciu súdneho tlmočníka.

16 Pokiaľ ide o monopol plnenia úkonov a formalít súvisiacich s činnosťou colnej správy, tieto úkony a formality zahŕňali registráciu otáčania plavidiel pri príchode a odchode, poskytnutie materiálov, ktoré umožňujú určiť zdaniteľný obsah, spísanie „vyhlásení námorných plavidiel“ (vstup a výstup), vyhotovenie potvrdení a osvedčení požadovaných od colného orgánu a predloženie kópií zoznamov posádky príslušným orgánom, akými sú colná správa, vzdušná a pohraničná a prístavná polícia.

— Územná a osobná pôsobnosť prednostného práva

17 Prednostné právo, ktorým disponovali námorní sprostredkovatelia, bolo územne obmedzené na prístav, pre ktorý bol námorný sprostredkovateľ stanovený, a vo všeobecnosti sa uplatňovalo na všetky lode. Toto prednostné právo mohli zdieľať námorní sprostredkovatelia z toho istého obvodu.

— Povinnosti vyplývajúce z poverenia štátneho úradníka

18 Poverenie, ktoré je jedným zo základných prvkov funkcie štátnych úradníkov, znamenalo, že námorný sprostredkovateľ musel vykonávať svoju funkciu v prospech všetkých žiadateľov.

19 Okrem toho každý námorný sprostredkovateľ musel vykonávať všetky svoje úlohy, ktorými bol poverený, a aby bola zachovaná jeho nezávislosť, nemohol vykonávať obchodné a bankové operácie na svoj účet.

— Práva vyplývajúce z poverenia štátneho úradníka

20 Na jednej strane mal námorný sprostredkovateľ právo účtovať za ponúknuté služby poplatky, ktorých cenu stanovoval výnos.

21 Na druhej strane mal námorný sprostredkovateľ „právo navrhnúť“ svojho nástupcu na schválenie ministrovi poverenému námorným obchodom. Toto „právo navrhnúť“ sa chápalo ako post piteľné a premlčateľné majetkové právo predstavujúce protihodnotu za získanie funkcie štátneho úradníka za odplatu.

Zrušenie prednostného práva námorných sprostredkovateľov

Prijatie nariadenia č. 2913/92 a konanie o nesplnení povinnosti

22 Nariadenie č. 2913/92, ktoré nadobudlo účinnosť 1. januára 1994, liberalizovalo výkon niektorých povolaní súvisiacich s obchodovaním v prístavoch. Nariadenie stanovilo najmä zásadu slobody zastúpenia v styku s colnými orgánmi tým, že vo svojom článku 5 zakazuje dvojité zastúpenie v konaniach pred colnými orgánmi.

23 V roku 1997 bol článok L-131-2 obchodného zákonníka, ktorý námorným sprostredkovateľom vyhradil monopol plnenia úkonov a formalít súvisiacich s činnosťou colnej správy, stále v účinnosti. Domnievajúc sa, že táto právna úprava nebola v súlade s článkom 5 nariadenia č. 2913/92, Komisia Európskych spoločenstiev začala proti Francúzskej republike konanie o nesplnení povinnosti.

24 Komisia teda 12. februára 1997 vyzvala Francúzsku republiku, aby predložila svoje pripomienky k monopolu výkonu činností v konaní pred colnými orgánmi vyhradenému námorným sprostredkovateľom.

25 Dňa 3. decembra 1997 Komisia vydala odôvodnené stanovisko podľa článku 226 prvého odseku ES týkajúce sa porušenia článku 5 ods. 1 a 2 nariadenia č. 2913/92.

26 Komisia v tomto stanovisku najmä uviedla:

„Pokiaľ ide o námorných sprostredkovateľov, článok [L-131-2] francúzskeho obchodného zákonníka im vyhradzuje prednostné právo na zastupovanie v konaní pred colnými orgánmi. Sú poverení správou lode, t. j. všetkými administratívnymi a colnými formalitami, ktoré sa musia vykonať pri vstupe a výstupe lode.

Článok 5 ods. 2 [druhý] pododsek [nariadenia č. 2913/92] necháva členským štátom možnosť obmedziť zastúpenie, avšak vzhľadom na jeho derogatívny charakter vo vzťahu k slobode zastúpenia treba toto ustanovenie vykladať doslovne. Môže sa vzťahovať len na vystavenie colného vyhlásenia, čiže nemôže sa vzťahovať na iné úkony a formality, ako sú tie, ktoré priamo súvisia s colným vyhlásením, akým je vyhlásenie uvedené v článku 4 [bode] 17 a článkoch 62 až 77 [nariadenia č. 2913/92].

…

Z týchto dôvodov Komisia… vydáva odôvodnené stanovisko podľa článku [226 prvého odseku ES] v tom zmysle, že… Francúzska republika si tým, že článkom [L-131-2] francúzskeho obchodného zákonníka vyhradila námorným sprostredkovateľom zastúpenie na plnenie úkonov a formalít súvisiacich s konaním pred colnými orgánmi… nesplnila povinnosti, ktoré jej vyplývajú z článku 5 ods. 1 a 2 [nariadenia č. 2913/92].

Komisia vyzýva Francúzsku republiku, aby prijala opatrenia požadované na dosiahnutie súladu s týmto odôvodneným stanoviskom v lehote dvoch mesiacov od jeho oznámenia.“

Zmena a doplnenie francúzskej právnej úpravy

27 Francúzsky zákonodarca prijal zákon č. 2001-43 zo 16. januára 2001 o niektorých ustanoveniach prispôsobujúcich sa k právu Spoločenstva v oblasti dopravy (JORF zo 17. januára 2001, s. 848). Tento zákon zrušil monopol námorných sprostredkovateľov.

28 Článok 1 uvedeného zákona totiž stanovuje:

„I. Článok L-131-2 obchodného zákonníka sa zrušuje.

II. Sprostredkovanie prenájmu, konštatovanie hodnoty nákladu alebo nájmu za loď, formality súvisiace s konaním pred colnými orgánmi, preklad vyhlásení, dohôd,

nákladných listín, zmlúv a všetkých obchodných aktov, ktoré sa týkajú lode, vykonáva slobodne majiteľ lode alebo jeho zástupca, ktorým môže byť kapitán lode.“

29 Články 2 a 4 zákona č. 2001-43 stanovujú podmienky, za ktorých môže byť námorným sprostredkovateľom poskytnutá náhrada škody v prípade straty ich práva.

30 Článok 5 zákona č. 2001-43 spresňuje, že výnos stanoví podmienky, za ktorých môžu námorní sprostredkovatelia vykonávať povolanie dopravného inšpektora, tajomníka na obchodnom súde, súdneho exekútora alebo správcu konkurznej podstaty podnikov, najmä pokiaľ ide o úplnú alebo čiastočnú výnimku týkajúcu sa diplomov a odbornej praxe.

Konanie

31 Žalobami doručenými do kancelárie Súdu prvého stupňa medzi 29. decembrom 2003 a 9. decembrom 2004 žalobcovia, Jean Arizmendi a 60 ďalších námorných sprostredkovateľov, ktorých mená sú uvedené v prílohe, podali tieto žaloby o náhradu škody.

32 Aktom doručeným do kancelárie Súdu prvého stupňa 8. marca 2004 Chambre nationale des courtiers maritimes de France navrhla vstup do tohto konania ako vedľajší účastník konania na podporu žalobcov vo veci T-440/03. Uznesením z 30. júna 2004 predseda tretej komory Súdu prvého stupňa vyhovel tomuto návrhu. Vedľajší účastník konania predložil svoje pripomienky v stanovenej lehote.

33 Samostatnými podaniami doručenými do kancelárie Súdu prvého stupňa medzi 29. marcom 2004 a 19. januárom 2005 Rada Európskej únie podala podľa článku 114 Rokovacieho poriadku Súdu prvého stupňa v každej veci dve námietky neprípustnosti.

34 Samostatnými podaniami doručenými do kancelárie Súdu prvého stupňa medzi 30. marcom 2004 a 20. januárom 2005 Komisia podala podľa článku 114 rokovacieho poriadku tri námietky neprípustnosti, týkajúce sa každej z týchto vecí, ku ktorým bola pripojená štvrtá námietka neprípustnosti vo veci T-121/04.

35 Uznesením predsedu tretej komory Súdu prvého stupňa z 28. apríla 2005 boli veci T-440/03, T-121/04, T-171/04, T-208/04, T-365/04 a T-484/04 podľa článku 50 rokovacieho poriadku spojené na spoločné konanie na účely písomnej a ústnej časti konania a vyhlásenia rozsudku.

36 Uznesením Súdu prvého stupňa z 5. decembra 2005 boli námietky neprípustnosti podané Radou a Komisiou spojené s konaním o veci samej podľa článku 114 ods. 4 rokovacieho poriadku, pričom o trovách sa rozhodne v konaní o veci samej.

37 Súd prvého stupňa (tretia komora) rozhodol podľa správy sudcu spravodajcu o začatí ústnej časti konania. V rámci opatrení organizácie konania vyzval účastníkov konania, aby odpovedali na niektoré otázky. Účastníci konania týmto požiadavkám vyhoveli.

38 Prednesy a odpovede účastníkov konania na otázky Súdu prvého stupňa boli vypočuté na pojednávaní 30. júna 2009.

Návrhy účastníkov konania

39 Žalobcovia navrhujú, aby Súd prvého stupňa:

— zamietol námietky neprípustnosti Rady a Komisie a vyhlásil žaloby za prípustné,

— v prvom rade uznal zodpovednosť Európskeho spoločenstva vo vzťahu ku každému žalobcovi za prijatie, neskôr za neoprávnené uplatnenie článku 5 nariadenia č. 2913/92,

— subsidiárne uznal zodpovednosť Európskeho spoločenstva vo vzťahu ku každému žalobcovi z dôvodu prijatia, aj keby bolo oprávnené, neskôr uplatnenia článku 5 nariadenia č. 2913/92, ktoré žalobcom spôsobilo neprimeranú a osobitnú škodu,

— v dôsledku toho zaviazal spoločne a nerozdielne Radu a Komisiu na náhradu spôsobenej škody vo výške súm presne uvedených v ich podaniach,

— zaviazal spoločne a nerozdielne Radu a Komisiu na náhradu trov konania.

40 Chambre nationale des courtiers maritimes de France navrhuje, aby Súd prvého stupňa:

— vyhlásil žalobu vo veci T-440/03 za prípustnú a dôvodnú,

— zaviazal Radu a Komisiu na náhradu jej trov konania,

41 Rada a Komisia navrhujú, aby Súd prvého stupňa:

— zamietol žaloby ako neprípustné,

— subsidiárne zamietol žaloby ako nedôvodné,

— zaviazal žalobcov na náhradu trov konania.

42 Komisia okrem toho navrhuje, aby Súd prvého stupňa zaviazal Chambre nationale des courtiers maritimes de France znášať svoje vlastné trovy konania v prípade, že bude rozhodnuté v prospech žalobcov.

Úvodné pripomienky

O zásadách týkajúcich sa vzniku mimozmluvnej zodpovednosti

43 Ako bolo potvrdené ustálenou judikatúrou, vznik mimozmluvnej zodpovednosti Spoločenstva podlieha splneniu súboru podmienok, a to podmienke protiprávnosti konania vytýkaného inštitúciám, existencie škody a existencie príčinnej súvislosti medzi údajným konaním a uplatňovanou škodou (rozsudky Súdneho dvora z 9. novembra 2006, Agraz a i./Komisia, C-243/05 P, Zb. s. I-10833, bod 26; z 9. septembra 2008, FIAMM a i./Rada a Komisia, C-120/06 P a C-121/06 P, Zb. s. I-6513, bod 106, a z 30. apríla 2009, CAS Succhi di Frutta/Komisia, C-497/06 P, neuverejnený v Zbierke, bod 39).

44 Kumulatívny charakter týchto podmienok znamená, že ak jedna z týchto podmienok nie je splnená, musí byť žaloba o náhradu škody ako celok zamietnutá bez toho, aby bolo potrebné preskúmať ostatné podmienky (rozsudky Súdneho dvora z 9. septembra 1999, Lucaccioni/Komisia, C-257/98 P, Zb. s. I-5251, body 14 a 63; z 8. mája 2003, T. Port/Komisia, C-122/01 P, Zb. s. I-4261, bod 30, a CAS Succhi di Frutta/Komisia, už citovaný v bode 43 vyššie, bod 40).

O rozsahu žaloby

Zhrnutie tvrdení účastníkov konania

45 Žalobcovia, námorní sprostredkovatelia, vo svojich žalobách navrhujú, aby bola Spoločenstvu zastúpenému Komisiou a Radou uložená povinnosť nahradiť škodu za stratu, ktorá im bola spôsobená v súvislosti s odňatím ich prednostného práva. K svojim

žalobám prikladajú posúdenie uvádzajúce najmä tieto straty, ktoré vznikli všetkým žalobcom, a subsidiárne tú istú sumu, z ktorej sú odrátané náhrady škody získané podľa zákona č. 43-2001. Žalobcovia uvádzajú dva alternatívne návrhy, ktoré sa týkajú oboch náhrad škôd za uvedené straty.

46 V prvom rade sa žalobcovia domáhajú náhrady škody, ktorá im bola spôsobená odňatím ich prednostného práva podľa článku 5 nariadenia č. 2913/92, ktoré im priznávalo postavenie námorných sprostredkovateľov. Tento návrh vychádza z predpokladu spočívajúcom na tom, že článok 5 nariadenia č. 2913/92 zakazuje zachovanie prednostného práva. Osobitne článok 5 nariadenia č. 2913/92 je príčinou prijatia zákona č. 2001-43 Francúzskou republikou, ktorý zrušuje monopol námorných sprostredkovateľov. Prijatím článku 5 nariadenia č. 2913/92 tak pritom vzniká zodpovednosť za zavinenie, ako aj zodpovednosť bez zavinenia. Žalobcovia totiž usudzujú, že prijatie článku 5 nariadenia č. 2913/92 je protiprávne, pretože porušuje článok 45 ES, zásadu právnej istoty, zásadu legitímnej dôvery, zásadu zákazu diskriminácie, zásadu proporcionality, ako aj vlastnícke právo. Okrem toho sa domnievajú, že nezávisle od otázky zákonnosti tohto ustanovenia škoda vzniknutá námorným sprostredkovateľom po tom, čo bol prijatý článok 5 nariadenia č. 2913/92, má neprimeranú a osobitnú povahu.

47 Subsidiárne sa žalobcovia domáhajú náhrady škody, ktorá im bola spôsobená odňatím ich prednostného práva, ktoré im priznávalo postavenie námorných sprostredkovateľov, po tom, čo Komisia nesprávne začala konanie o nesplnení povinnosti proti Francúzskej republike. Tento návrh vychádza z predpokladu spočívajúcom na tom, že článok 5 nariadenia č. 2913/92, ktorý upravuje zastúpenie v konaní pred colnými orgánmi, sa neuplatňuje na činnosti námorných sprostredkovateľov zabezpečujúcich sprostredkovanie s colnými orgánmi. Komisia sa preto dopustila nesprávneho posúdenia, keď Francúzskej republike 3. decembra 1997 poslala odôvodnené stanovisko, v ktorom v podstate usúdila, že zachovanie monopolu námorných sprostredkovateľov bolo nezlučiteľné s článkom 5 nariadenia č. 2913/92. Toto odôvodnené stanovisko prinútilo Francúzsku republiku k prijatiu zákona č. 2001-43, ktorý zrušuje monopol námorných sprostredkovateľov, preto by Spoločenstvo malo byť zodpovedné za škody spôsobené žalobcom z dôvodu odňatia ich prednostného práva.

48 Komisia a Rada spochybňujú prípustnosť a dôvodnosť žalôb a to tak v prípade hlavného návrhu, ako aj subsidiárneho návrhu. Okrem toho Komisia vo veci T-121/04 poukazuje na neprípustnosť žaloby Anne Le Boutillierovej z dôvodu, že nebolo spresnené, z akého dôvodu nadobúda práva po Martine Le Boutillierovej.

Spresnenie rozsahu sporu účastníkmi konania v priebehu konania

49 Účastníci konania v priebehu konania spresnili rozsah ich sporu.

50 Komisia vo svojom vyjadrení k žalobe vzala námietku neprípustnosti podanú proti žalobe A. Le Boutillierovej vo veci T-121/04 späť.

51 Okrem toho žalobcovia vo svojich odpovediach na písomné otázky Súdu prvého stupňa po tom, čo pripomenuli, že námorní sprostredkovatelia vykonávajú sprostredkovanie a nie zastupovanie, spresnili, že zabezpečujú colnoprávne zaobchádzanie s loďami, a nie colnoprávne zaobchádzanie s tovarom. Článok 5 nariadenia č. 2913/92 teda nemožno na ne uplatniť, pretože upravuje len zastupovanie počas colnoprávneho zaobchádzania s tovarom.

52 Žalobcovia na pojednávaní uviedli, že činnosť námorných sprostredkovateľov v konaní pred colnými orgánmi vyplýva z článkov 38, 43 a 44 nariadenia č. 2913/92, ktoré upravujú predloženie tovaru colným orgánom, prepusteného do colného priestoru. Podľa žalobcov predbežné colné vyhlásenie uvedené v článku 43 nariadenia č. 2913/92 podané colným orgánom zodpovedá „zjavnému“ podaniu, ktoré sprostredkovatelia zabezpečujú.

53 Nakoniec žalobcovia na pojednávaní vyhlásili, že príčina škody, ktorá im bola spôsobená, nespočíva v článku 5 nariadenia č. 2913/92, ale v odôvodnenom stanovisku Komisie z 3. decembra 1997, v ktorom Komisia urobila nesprávny výklad tohto ustanovenia tým, že sa domnievala, že tento článok zakazuje zachovanie monopolu námorných sprostredkovateľov.

Posúdenie Všeobecného súdu

54 V prvom rade Všeobecný súd konštatuje, že vzhľadom na vyjadrenie k žalobe Komisie nie je potrebné rozhodnúť o námietke neprípustnosti, ktorú táto podala proti žalobe A. Le Boutillierovej vo veci T-121/04.

55 Ďalej Všeobecný súd usudzuje, že vzhľadom na vyhlásenie žalobcov na pojednávaní, uvedené v bode 53 vyššie, podľa ktorého odôvodnené stanovisko z 3. decembra 1997 je príčinou škody, ktorá im bola spôsobená, nie je potrebné rozhodnúť o návrhu na náhradu škody žalobcov, ktorý žalobcovia v prvom rade uviedli vo svojich žalobách, spočívajúcom na predpoklade, podľa ktorého článok 5 nariadenia č. 2913/92 je príčinou uvedenej škody, pretože zakazuje zachovanie monopolu námorných sprostredkovateľov (pozri bod 46 vyššie). Otázky prípustnosti a otázky týkajúce sa veci samej, uvedené v návrhu na náhradu škody žalobcov opierajúcom sa o tento predpoklad, nebudú predmetom skúmania Všeobecným súdom.

56 Všeobecný súd preskúma teda len návrh žalobcov na náhradu škody uvedený subsidiárne v ich žalobách spočívajúci na predpoklade, podľa ktorého škoda, ktorá im bola spôsobená, je dôsledkom odôvodneného stanoviska z 3. decembra 1997. Všeobecný súd preskúma najprv námietku neprípustnosti podanú Komisiou proti žalobám z dôvodu, že Spoločenstvo nie je povinné nahradiť škodu spôsobenú začatím konania o nesplnení povinnosti. Táto námietka je totiž jediná spomedzi námietok podaných v predmetnej veci, ktorá vychádza z uvedeného predpokladu a ktorá nesúvisí s otázkou pripísateľnosti, ktorá sa má riešiť vo veci samej a nie v rámci posudzovania prípustnosti žaloby o náhradu škody (pozri v tomto zmysle rozsudok Súdu prvého

stupňa z 29. januára 1998, Dubois et Fils/Rada a Komisia, T-113/96, Zb. s. II-125, bod 34). Napokon, pokiaľ by táto námietka musela byť zamietnutá, Všeobecný súd preskúma otázky položené týmito žalobami vo veci samej.

O prípustnosti

Tvrdenia účastníkov konania

57 Komisia namieta proti prípustnosti žaloby z dôvodu, že nie je povinná nahradiť škodu spôsobenú začatím konania o nesplnení povinnosti.

58 Komisia pripomína, že Spoločenstvo nemôže niesť zodpovednosť za nezačatie konania o nesplnení povinnosti (pozri uznesenie Súdu prvého stupňa zo 14. januára 2004, Makedoniko Metro a Michaniki/Komisia, T-202/02, Zb. s. II-181, bod 43 a tam citovanú judikatúru). Podľa Komisie, pokiaľ jednotlivec nemôže namietať proti skutočnosti, že Komisia nezačala konanie o nesplnení povinnosti, je úplne logické, že jednotlivec nemôže namietať ani proti skutočnosti, že Komisia začala takéto konanie. V zmysle článku 226 ES jedine dotknutý členský štát by mohol namietať proti začatiu konania o nesplnení povinnosti.

59 Komisia sa domnieva, že dôsledky, ktoré by vyplývali pre členský štát z konania o nesplnení povinnosti začatého proti nemu, jej nemožno pripísať. Konanie alebo nekonanie dotknutého členského štátu tiež nemožno Komisii pripísať ako začatie alebo nezačatie konania.

60 Žalobcovia, za podpory vedľajšieho účastníka konania, spochybňujú, že by ich žaloby mali byť neprípustné z dôvodu, že Komisia nie je zodpovedná za škodu spôsobenú začatím konania o nesplnení povinnosti.

Posúdenie Všeobecným súdom

61 Komisia sa domnieva, že žaloba o náhradu škody, vychádzajúca zo skutočnosti, že Komisia začala konanie o nesplnení povinnosti, je neprípustná z dôvodu, že ak nemôže zodpovedať za nezačatie konania o nesplnení povinnosti, je úplne logické, že nemôže zodpovedať ani za začatie tohto konania.

62 V tejto súvislosti treba pripomenúť, že, ako to už bolo potvrdené ustálenou judikatúrou, žaloba o náhradu škody založená na nezačatí konania o nesplnení povinnosti podľa článku 226 ES [teraz článok 258 ZFEÚ] zo strany Komisie je neprípustná. Podľa tejto judikatúry totiž, keďže Komisia nie je povinná začať konanie o nesplnení povinnosti podľa článku 226 ES, jej rozhodnutie o nezačatí tohto konania v každom prípade nepredstavuje protiprávne konanie, takže toto rozhodnutie nezakladá mimozmluvnú zodpovednosť Spoločenstva (uznesenie Súdneho dvora z 23. mája 1990, Asia Motor France/Komisia, C-72/90, Zb. s. I-2181, body 13 až 15, a uznesenia Súdu prvého stupňa z 3. júla 1997, Smanor a i./Komisia, T-201/96, Zb. s. II-1081, body 30 a 31; Makedoniko Metro a Michaniki/Komisia, už citované v bode 58 vyššie, body 43 a 44). Preto vzhľadom na to, že neexistuje nijaká povinnosť Komisie, aby začala konanie o nesplnení povinnosti, jej nečinnosť nezakladá zodpovednosť Spoločenstva.

63 Z tejto neexistencie zodpovednosti z dôvodu nezačatia konania o nesplnení povinnosti však nemožno vyvodiť, že začatie tohto konania Komisiou vylučuje tiež akúkoľvek zodpovednosť Spoločenstva.

64 V tejto súvislosti treba pripomenúť, že žaloba o náhradu škody je samostatným podaním, ktoré má osobitnú úlohu v rámci jednotlivých žalôb (rozsudok Súdneho dvora z 28. apríla 1971, Lütticke/Komisia, 4/69, Zb. s. 325, bod 6, a rozsudok Súdu prvého stupňa z 27. novembra 2007, Pitsiorlas/Rada a ECB, T-3/00 a T-337/04, Zb. s. II-4779, bod 283). Jej účelom je návrh na náhradu škody spôsobenej aktom alebo neoprávneným postupom inštitúcie (pozri rozsudok Súdneho dvora z 23. marca 2004, Ombudsman/Lamberts, C-234/02 P, Zb. s. I-2803, bod 59 a tam citovanú judikatúru).

65 Preto nezávisle od toho, či je akt inštitúcie napadnuteľným aktom, proti ktorému možno namietať žalobou o neplatnosť (pozri bod 69 nižšie), každý akt inštitúcie, aj keď bol prijatý touto inštitúciou v rámci jej výkonu diskrečnej právomoci, môže byť v zásade predmetom žaloby o náhradu škody (pozri v tomto zmysle rozsudok Súdu prvého stupňa z 15. júna 1999, Ismeri Europa/Dvor audítorov, T-277/97, Zb. s. II-1825, body 109 a 110, potvrdený v odvolaní rozsudkom Súdneho dvora z 10. júla 2001, Ismeri Europa/Dvor audítorov, C-315/99 P, Zb. s. I-5281, bod 41).

66 Diskrečná právomoc, ktorou disponuje inštitúcia, nemá totiž za následok, že je zbavená povinnosti konať v súlade tak so všetkými vyššími právnymi normami, akými sú Zmluva a všeobecné zásady práva Spoločenstva, ako aj s príslušným sekundárnym právom. Keď je zákonnosť tohto aktu spochybnená v rámci žaloby o náhradu škody, možno ju posúdiť v súvislosti s povinnosťami, ktoré prislúchajú tejto inštitúcii.

67 Opačný prístup by bol v rozpore so Spoločenstvom práva a zbavil by žalobu o náhradu škody jej potrebného účinku, pretože by bránil súdu posúdiť zákonnosť aktu inštitúcie v prípade takejto žaloby (rozsudok Ombudsman/Lamberts, už citovaný v bode 64 vyššie, bod 61).

68 Hoci Komisia v rámci právomocí, ktoré jej vyplývajú z článku 226 ES, ľubovoľne posudzuje vhodnosť, či začať alebo nezačať konanie o nesplnení povinnosti proti

členskému štátu bez nutnosti odôvodnenia jej rozhodnutia (rozsudok Súdneho dvora z 26. júna 2001, Komisia/Portugalsko, C-70/99, Zb. s. I-4845, bod 17), a hoci môže za rovnakých podmienok zaslať odôvodnené stanovisko tomuto členskému štátu v rámci výkonu svojich právomocí, nemožno vylúčiť situáciu, že za úplne výnimočných okolností by určitá osoba mohla preukázať skutočnosť, že toto odôvodnené stanovisko je protiprávne a predstavuje dostatočne závažné porušenie právnej normy, ktorá jej spôsobuje škodu (pozri v tomto zmysle rozsudok Ombudsman/Lamberts, už citovaný v bode 64 vyššie, bod 52, a rozsudok Súdu prvého stupňa z 10. apríla 2002, Lamberts/Ombudsman, T-209/00, Zb. s. II-2203, bod 57).

69 Skutočnosť, že odôvodnené stanovisko Komisie prijaté podľa článku 226 prvého odseku ES nepredstavuje akt, ktorý vyvoláva právne záväzné účinky vo vzťahu k tretím osobám, a preto uvedené stanovisko nemôže byť predmetom žaloby o neplatnosť (pozri v tomto zmysle rozsudok Súdneho dvora z 1. marca 1966, Lütticke a i./Komisia, 48/65, Zb. s. 27, 39; uznesenia Súdu prvého stupňa zo 16. februára 1998, Smanor a i./Komisia, T-182/97, Zb. s. II-271, bod 28, a z 5. septembra 2006, AEPI/Komisia, T-242/05, neuverejnené v Zbierke, bod 30), nemá vplyv na predchádzajúce posúdenie. Odôvodnené stanovisko totiž môže svojím protiprávnym obsahom v zásade spôsobiť škodu tretím osobám. Napríklad nemožno preto vylúčiť, že Komisia spôsobuje škodu osobám, ktoré jej poskytli utajené informácie, tým, že tieto informácie uverejní v odôvodnenom stanovisku. Rovnako nemožno vylúčiť, že odôvodnené stanovisko obsahuje nesprávne informácie o niektorých osobách a takej povahy, ktorou im spôsobí škodu.

70 Otázka, či odôvodnené stanovisko môže zakladať zodpovednosť Spoločenstva, teda patrí do preskúmania veci samej a nie do preskúmania prípustnosti žaloby.

71 Námietku neprípustnosti Komisie preto treba zamietnuť.

O veci samej

O existencii dostatočne závažného porušenia

Tvrdenia účastníkov konania

72 Žalobcovia v podstate tvrdia, že odôvodnené stanovisko z 3. decembra 1997, ktoré vyzýva Francúzsku republiku, aby zmenila a doplnila článok L-131-2 obchodného zákonníka v rozsahu, v akom námorným sprostredkovateľom priznáva právomoc nezlučiteľnú s článkom 5 nariadenia č. 2913/92, obsahuje nesprávne posúdenie, pretože tento článok sa neuplatňuje na činnosti námorných sprostredkovateľov.

73 Komisia a Rada spochybňujú túto argumentáciu.

Posúdenie Všeobecným súdom

74 V prvom rade treba pripomenúť, že ak je spochybnená zákonnosť právneho aktu, vznik mimozmluvnej zodpovednosti Spoločenstva je podmienený existenciou dostatočne závažného porušenia právnej normy, ktorá priznáva práva jednotlivcom (pozri rozsudok Súdu prvého stupňa z 12. septembra 2007, Nikolaou/Komisia, T-259/03, neuverejnený v Zbierke, bod 39 a tam citovanú judikatúru). Pokiaľ ide o túto podmienku, rozhodujúcim kritériom pre určenie, že porušenie práva Spoločenstva je dostatočne závažné, je skutočnosť, že inštitúcia zjavne a závažne prekročila hranice stanovené pre jej voľnú úvahu [rozsudky Súdneho dvora zo 4. júla 2000, Bergaderm a Goupil/Komisia, C-352/98 P, Zb. s. I-5291, body 43 a 44, a z 19. apríla 2007, Holcim (Deutschland)/Komisia, C-282/05 P, Zb. s. I-2941, bod 47].

75 Ďalej treba pripomenúť, že konanie o nesplnení povinnosti stanovené v článku 226 ES je osobitným konaním, ktorého cieľom je umožniť Komisii ako strážkyni Zmluvy (pozri v tomto zmysle článok 211 ES) dohliadať na dodržiavanie práva Spoločenstva členskými štátmi (pozri v tomto zmysle rozsudok Súdneho dvora z 11. augusta 1995, Komisia/Nemecko, C-431/92, Zb. s. I-2189, bod 21). Toto konanie umožňuje Komisii získať po prijatí odôvodneného stanoviska, pokiaľ mu členský štát, ktorému je adresovaný, nevyhovie, súdom určené nesplnenie povinností, ktoré mu je vytýkané. Iba Súdny dvor je príslušný konštatovať, že členský štát si nesplnil povinnosti, ktoré mu vyplývajú z práva Spoločenstva (uznesenie zo 16. februára 1998, Smanor a i./Komisia, už citované v bode 69 vyššie, bod 28).

76 Hoci Komisia ľubovolne posúdi vhodnosť začatia konania o nesplnení povinnosti (rozsudok Komisia/Portugalsko, už citovaný v bode 68 vyššie, bod 17), nemôže záväzne konštatovať takéto nesplnenie. V priebehu konania o nesplnení povinnosti Komisia totiž môže poskytnúť len stanovisko o porušení práva Spoločenstva členským štátom. Keďže v tomto stanovisku sa obmedzuje len na prijatie stanoviska o existencii nesplnenia povinnosti, ktorá členskému štátu vyplýva z práva Spoločenstva, jeho prijatie nemôže vyvolať dostatočne závažné porušenie právnej normy, ktorá priznáva práva jednotlivcom.

77 Preto aj zaujatie chybného postoja o rozsahu pôsobnosti práva Spoločenstva Komisiou v odôvodnenom stanovisku nie je dostatočne závažným porušením, ktoré zakladá zodpovednosť Spoločenstva. Návrhy na náhradu škody žalobcov sú preto nedôvodné.

78 Naopak, ak posúdenia uvedené v odôvodnenom stanovisku idú nad rámec určenia existencie nesplnenia povinnosti členským štátom alebo ak iné konanie Komisie v súvislosti s konaním o nesplnení povinností presahuje právomoci, ktoré jej boli zverené, ako napríklad protiprávne uverejnenie utajovaných skutočností o materiáloch alebo informáciách spôsobujúcich zásah do dobrého mena osoby, môže toto posúdenie alebo konanie predstavovať porušenie takej povahy, ktorou vzniká zodpovednosť Spoločenstva. Treba konštatovať, že takéto porušenie nebolo v predmetnej veci preukázané.

O príčinnej súvislosti

Úvod

79 Nezávisle od otázky existencie dostatočne závažného porušenia sa Všeobecný súd domnieva, že je tiež potrebné preskúmať existenciu príčinnej súvislosti medzi prijatím odôvodneného stanoviska z 3. decembra 1997 Komisiou a škodou uvedenou žalobcami.

Tvrdenia účastníkov konania

80 Podľa žalobcov Rada uznala, že práve na základe odôvodneného stanoviska Komisie z 3. decembra 1997 bol prijatý zákon č. 2001-43, ktorý má za následok odňatie právomoci námorným sprostredkovateľom, a teda škodu, ktorá im bola spôsobená.

81 Francúzska republika, ktorej bolo toto odôvodnené stanovisko adresované, nemala nijakú právomoc posúdenia na prijatie vnútroštátneho ustanovenia, ktorým dochádza k prebratiu práva Spoločenstva. Označenie zákona č. 2001-43 potvrdzuje skutočnosť, že francúzske orgány sa len podriadili príkazom Komisie, ktoré boli obsiahnuté v odôvodnenom stanovisku z 3. decembra 1997.

82 Zákon č. 2001-43 nemôže teda vytvárať clonu medzi aktom Spoločenstva, ktorý je pôvodcom spôsobenej škody, a touto škodou. Škodu spôsobenú žalobcom možno teda v plnej miere pripísať Komisii napriek prijatiu zákona č. 2001-43 Francúzskou republikou a len súd Spoločenstva má právomoc uznať návrh na náhradu tejto škody.

83 Žalobcovia zdôrazňujú, že výlučná zodpovednosť Spoločenstva zastúpeného Komisiou vzhľadom na jej úlohu pri vypracovaní sporného aktu predstavuje náhradu za obmedzenia a zrieknutia sa nezávislosti členskými štátmi na účely vytvorenia colnej únie.

84 Rada a Komisia toto tvrdenie spochybňujú.

Posúdenie Všeobecným súdom

85 V kontexte žaloby o náhradu škody možno príčinnú súvislosť pripustiť, ak existuje dostatočne priama súvislosť medzi vytýkaným konaním inštitúcie a uvedenou škodou, pričom ide o súvislosť, o ktorej prislúcha žalobcovi predložiť dôkazy. Vytýkané konanie musí byť teda rozhodujúcou príčinou vzniknutej škody (pozri v tomto zmysle rozsudok CAS Succhi di Frutta/Komisia, už citovaný v bode 43 vyššie, bod 59; rozsudok Súdu prvého stupňa z 30. septembra 1998, Coldiretti a i./Rada a Komisia, T-149/96, Zb. s. II-3841, bod 101; pozri uznesenie Súdu prvého stupňa z 12. decembra 2000, Royal Olympic Cruises a i./Rada a Komisia, T-201/99, Zb. s. II-4005, bod 26 a tam citovanú judikatúru, potvrdené v odvolaní uznesením Súdneho dvora z 15. januára 2002, Royal Olympic Cruises a i./Rada a Komisia, C-49/01 P, neuverejneným v Zbierke; rozsudok Pitsiorlas/Rada a ECB, už citovaný v bode 64 vyššie, bod 292).

86 Pokiaľ ide o existenciu príčinnej súvislosti medzi odôvodneným stanoviskom z 3. decembra 1997 a škodou uvedenou žalobcami, treba pritom v prvom rade uviesť, že jedinými aktmi, ktoré môže Komisia prijať v rámci konania o nesplnení povinnosti upraveného článkom 226 ES, sú akty adresované členským štátom (pozri uznesenie Súdu prvého stupňa z 2. decembra 2003, Viomichania Syskevasias Typopoiisis Kai Syntirisis Agrotikon Proïonton/Komisia, T-334/02, Zb. s. II-5121, bod 44 a tam citovanú judikatúru). Toto konanie sa vzťahuje len na vzťahy medzi Komisiou a členskými štátmi.

87 Ďalej treba uviesť, že konanie o nesplnení povinnosti stanovené v článku 226 ES rozlišuje medzi postupom pred začatím súdneho konania alebo správnym konaním a sporovým alebo súdnym konaním. Ak sa teda Komisia domnieva, že členský štát si nesplnil povinnosti, ktoré mu vyplývajú, začne najprv fázou pred začatím súdneho konania, v rámci ktorej dotknutému členskému štátu umožní prijať stanovisko k vytýkanému nesplneniu povinnosti. Komisia uzavrie túto časť pred začatím konania tým, že tomuto členskému štátu adresuje odôvodnené stanovisko. Cieľom konania pred podaním žaloby v zmysle článku 226 ES je poskytnúť dotknutému členskému štátu príležitosť, aby uviedol do súladu povinnosti, ktoré vyplývajú z práva Spoločenstva, a aby účelne uviedol svoje dôvody obrany proti výhradám Komisie (rozsudok Súdneho dvora z 18. júla 2007, Komisia/Nemecko, C-490/04, Zb. s. I-6095, bod 25). Členský štát nie je teda povinný riadiť sa podľa tohto odôvodneného stanoviska, ale môže, pokiaľ sa domnieva, že mu Komisia nesprávne vytýka nesplnenie povinnosti, nevyhovieť tomuto stanovisku.

88 Len ak dotknutý členský štát nedosiahol súlad s odôvodneným stanoviskom v lehote stanovenej na tento účel, Komisia môže začať sporové konanie podľa článku 226 druhého odseku ES podaním žaloby o nesplnenie povinnosti na Súdny dvor (pozri rozsudok Súdneho dvora z 18. mája 2006, Komisia/Španielsko, C-221/04, Zb. s. I-4515, bod 22 a tam citovanú judikatúru).

89 Cieľom žaloby podanej podľa článku 226 ES je určenie nesplnenia povinnosti členským štátom, ktoré mu vyplýva z práva Spoločenstva, a určenie takéhoto nesplnenia povinnosti zaväzuje dotknutý členský štát prijať opatrenia na vykonanie rozsudku Súdneho dvora (rozsudok Súdneho dvora zo 14. apríla 2005, Komisia/Nemecko, C-104/02, Zb. s. I-2689, bod 49).

90 Vzhľadom na to, že konanie o nesplnení povinnosti začaté Komisiou podľa článku 226 ES sa týka len vzťahov medzi Komisiou a dotknutým členským štátom, a že navyše výsledkom tohto konania je najprv odôvodnené stanovisko, ktorým sa môže dotknutý členský štát riadiť alebo ho môže neprijať, treba preskúmať, či v predmetnej veci mohlo byť odôvodnené stanovisko Komisie z 3. decembra 1997 svojím obsahom príčinou škody uvedenej žalobcami.

91 V tejto súvislosti treba poznamenať, že v uvedenom odôvodnenom stanovisku Komisia konštatovala, že Francúzska republika si tým, že námorným sprostredkovateľom vyhradila zastupovanie na účely plnenia úkonov a formalít súvisiacich s činnosťou colnej správy podľa článku L-131-2 obchodného zákonníka, nesplnila povinnosti, ktoré jej vyplývajú z článku 5 ods. 1 a 2 nariadenia č. 2913/92. Komisia tiež vyzvala Francúzsku republika, aby v stanovenej lehote dvoch mesiacov prijala opatrenia potrebné na dosiahnutie súladu s týmto odôvodneným stanoviskom.

92 Skutočnosť, že sa Komisia v odôvodnenom stanovisku z 3. decembra 1997 domnievala, že článok L-131-2 obchodného zákonníka bol nezlučiteľný s právom Spoločenstva — a že prípadne v tejto súvislosti urobila nesprávne posúdenie —, je v skutočnosti bezvýznamná v predmetnej veci, pretože uvedené odôvodnené stanovisko neukladá členskému štátu povinnosť zmeniť svoju právnu úpravu. V rámci konania o nesplnení povinnosti môže mať totiž tento záväzný účinok len rozsudok Súdneho dvora.

93 Z dôvodu neexistencie záväzného účinku odôvodneného stanoviska z 3. decembra 1997, v ktorom Komisia tvrdí, že Francúzska republika si nesplnila povinnosti, ktoré jej vyplývajú z práva Spoločenstva, nemožno toto stanovisko považovať za rozhodujúcu príčinu škody uvedenej žalobcami. Príčinná súvislosť medzi uvedenou škodou a skutočnosťou, ktorá bola jej pôvodcom, ktorým podľa žalobcov bolo odôvodnené stanovisko z 3. decembra 1997, nebola teda preukázaná.

94 Žaloby preto treba zamietnuť ako nedôvodné.

O trovách

95 Podľa článku 87 ods. 2 rokovacieho poriadku účastník konania, ktorý vo veci nemal úspech, je povinný nahradiť trovy konania, ak to bolo v tomto zmysle navrhnuté.

96 Keďže žalobcovia vo veci nemali úspech, je namieste ich zaviazať na náhradu trov konania v súlade s návrhmi Komisie a Rady.

97 Okrem toho podľa článku 87 ods. 4 tretieho pododseku rokovacieho poriadku môže Všeobecný súd nariadiť, že vedľajší účastník konania znáša svoje vlastné trovy konania.

98 V prejednávanej veci vedľajší účastník konania vstúpil do konania vo veci T-440/03 na podporu žalobcov, ktorí vo veci nemali úspech. Všeobecný súd preto usudzuje, že je namieste zaviazať vedľajšieho účastníka konania na náhradu svojich vlastných trov konania.

99 Komisia a Rada znášajú svoje vlastné trovy konania vzniknuté v dôsledku vstupu vedľajšieho účastníka do konania, pretože v prípade zamietnutia žalôb nenavrhli zaviazať vedľajšieho účastníka konania na náhradu trov konania.

Z týchto dôvodov

VŠEOBECNÝ SÚD (tretia komora)

rozhodol a vyhlásil:

1. Žaloby sa zamietajú.

2. **Jean Arizmendi a 60 ďalších žalobcov, ktorých mená sú uvedené v prílohe, znášajú svoje vlastné trovy konania, ako aj trovy konania vzniknuté Rade Európskej únie a Európskej komisii.**

3. **Chambre nationale des courtiers maritimes de France znáša svoje vlastné trovy konania.**

4. **Rada a Komisia znášajú svoje vlastné trovy konania, ktoré im vznikli vstupom Chambre nationale des courtiers maritimes de France do konania.**

Azizi Cremona Frimodt Nielsen

Rozsudok bol vyhlásený na verejnom pojednávaní v Luxemburgu 18. decembra 2009.

Podpisy

Príloha

Vec T-440/03,

Alain Assier de Pompignan, bydliskom vo Fort-de-France (Francúzsko),

Bruno Bachemont, bydliskom v Dunkerque (Francúzsko),

Dedičia Frédérica Blanchyho, bydliskom v Bordeaux (Francúzsko),

Stéphane De Borville, bydliskom v Dunkerque,

Jean-Pierre Caradec, bydliskom v Breste (Francúzsko),

Jean-Jacques Caruel, bydliskom v Baie Mahault (Francúzsko),

Christian Colin-Olivier, bydliskom v Havre (Francúzsko),

Édouard Croze, bydliskom v Nice (Francúzsko),

Philippe Demonchy, bydliskom v Boulogne-sur-mer (Francúzsko),

Dedičia Jacquesa Durand-Viela, bydliskom v Lacanau (Francúzsko),

Michel Elain, bydliskom v Breste,

Bernard Flandin, bydliskom v Rouene (Francúzsko),

Patrick Foissey, bydliskom v Calais (Francúzsko),

François Boyer de la Giroday, bydliskom v Bassens (Francúzsko),

Thierry Gelée, bydliskom v Tréporte (Francúzsko),

Stanislas Gomercic, bydliskom v Marseille (Francúzsko),

Michel Hecquet, bydliskom v Dunkerque,

Jacques Héliard, bydliskom v Nantes (Francúzsko),

Xavier Humann, bydliskom v Havre,

Francis Humann, bydliskom v Rouene,

Michel Jolivet, bydliskom v Montoir (Francúzsko),

Guy Jourdan-Barry, bydliskom v Marseille,

Pierre Lambot, bydliskom v Sables-d'Olonne (Francúzsko),

Pierre Laurent, bydliskom v Rocheforte (Francúzsko),

Joachim Lefebvre, bydliskom v Dunkerque,

Didier Levavasseur, bydliskom v Havre,

Alexis Lobadowski, bydliskom v Havre,

Dedičia Erika Martina, bydliskom v Havre,

Éric Mascle, bydliskom v Port-la-Nouvelle (Francúzsko),

Catherine Meclot, bydliskom v Basse-Terre (Francúzsko),

Loïc Morice, bydliskom v Breste,

Roger Phelippeau, bydliskom v Toulone (Francúzsko),

Serge Pierre, bydliskom v Dunkerque,

Jean-Pierre Porry, bydliskom vo Fort-de-France,

Antoine Ravisse, bydliskom v Calais,

Dedičia Félixa Rogliana, bydliskom v Port-de-Bouc (Francúzsko),

François Sédard, bydliskom vo Venosc (Francúzsko),

Raymond Schmit, bydliskom v Pointe-à-Pitre (Francúzsko),

Jean-Philippe Taconet, bydliskom v Havre,

Lionel Taconet, bydliskom v Rouene,

Philippe Thillard, bydliskom v Havre,

Olivier Vallois, bydliskom v Dunkerque,

Daniel-Guy Voillot, bydliskom v Havre.

Vec T-121/04,

Henri Boquien, bydliskom v Bordeaux,

Yves Delamaire, bydliskom v Saint-Malo (Francúzsko),

Éric Eltvedt, bydliskom v Marseille,

Thierry Ferran, bydliskom v Port-Vendres (Francúzsko),

Didier Frisch, bydliskom v Sète (Francúzsko),

Merri Jacquemin, bydliskom v Larmor-Plage (Francúzsko),

Dedičia Anne Le Boutillier, bydliskom v La Rochelle (Francúzsko),

Pierre-Olivier Le Normand de Bretteville, bydliskom v Port-de-Bouc,

Gérard Lesaignoux, bydliskom v Sète,

Jean-Pierre Roger, bydliskom v Plerine (Francúzsko),

Michel Roy, bydliskom v Saint-Malo,

Léon Ruggiero, bydliskom v Sète,

Pascal Vialard, bydliskom v Sète.

Vec T-171/04,

Daniel Surget, bydliskom v Cherbourgu (Francúzsko).

Vec T-208/04,

Dominique Hardy, bydliskom v Coudeville-Plage (Francúzsko).

Vec T-365/04,

Dominique Cantoni, bydliskom v Marseille.

Vec T-484/04,

François Pilat, bydliskom v Honfleur (Francúzsko).

Obsah

Právny rámec . . . . . II - 4889

Skutkový stav . . . . . II - 4894

Pôvodné postavenie námorných sprostredkovateľov . . . . . II - 4894

História a povaha postavenia námorných sprostredkovateľov . . . . . II - 4894

Dôsledky zmiešaného postavenia námorných sprostredkovateľov . . . . . II - 4894

— Všeobecný rámec príslušných práv a povinností . . . . . II - 4894

— Vecná pôsobnosť prednostného práva . . . . . II - 4895

— Územná a osobná pôsobnosť prednostného práva . . . . . II - 4896

— Povinnosti vyplývajúce z poverenia štátneho úradníka . . . . . II - 4896

— Práva vyplývajúce z poverenia štátneho úradníka . . . . . II - 4897

Zrušenie prednostného práva námorných sprostredkovateľov . . . . . II - 4897

Prijatie nariadenia č. 2913/92 a konanie o nesplnení povinnosti . . . . . II - 4897

Zmena a doplnenie francúzskej právnej úpravy . . . . . II - 4899

Konanie . . . . . II - 4900

Návrhy účastníkov konania . . . . . II - 4902

Úvodné pripomienky . . . . . II - 4904

O zásadách týkajúcich sa vzniku mimozmluvnej zodpovednosti . . . . . II - 4904

O rozsahu žaloby . . . . . II - 4904

Zhrnutie tvrdení účastníkov konania . . . . . II - 4904

Spresnenie rozsahu sporu účastníkmi konania v priebehu konania . . . . . II - 4906

Posúdenie Všeobecného súdu . . . . . II - 4907

O prípustnosti . . . . . II - 4908

Tvrdenia účastníkov konania . . . . . II - 4908

Posúdenie Všeobecným súdom . . . . . II - 4909

O veci samej . . . . . II - 4912

O existencii dostatočne závažného porušenia . . . . . II - 4912

Tvrdenia účastníkov konania . . . . . II - 4912

Posúdenie Všeobecným súdom . . . . . II - 4912

O príčinnej súvislosti . . . . . II - 4914

Úvod . . . . . II - 4914

Tvrdenia účastníkov konania . . . . . II - 4914

Posúdenie Všeobecným súdom . . . . . II - 4915

O trovách . . . . . II - 4917